

Денисюк Ж.З.

Національна академія державного управління при Президентіві України

ПРОПАГАНДА ТА КОНТРПРОПАГАНДА В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЙ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

У роботі з'ясовано роль пропаганди та контрпропаганди у веденні інформаційної війни. Досліджено основні принципи формування інформаційної політики в Україні в умовах інформаційної війни, визначено характерні риси та проблеми інформаційної політики та її протидії інформаційній агресії. Результати дослідження доводять, що з початку збройної агресії Росії проти України та розгорнутої гібридної інформаційної війни інформаційна політика держави змінила свої вектори та пріоритети. Підтвердженням тому стало прийняття ряду законодавчих документів, у яких визначено зовнішнього ворога агресора та окреслено напрями захисту національних інтересів. Проаналізовано, що одним з головних завдань в інформаційному протистоянні є формування відповідної державної контрпропаганди та інформаційної безпеки. Зазначено, що в умовах інформаційної війни необхідно виробити системний підхід для адекватного реагування владних структур держави на виклики, пов'язані з інформаційним протистоянням. З метою мінімізації поширення маніпулятивних пропагандистських впливів у національному інформаційному просторі необхідним питанням постає формування практичних механізмів реалізації інформаційної політики країни через побудову системи стратегічних комунікацій, а також налагодження комунікації з громадянським суспільством та підвищення загального рівня медіа-грамотності суспільства. Державна інформаційна політика спрямована на формування стратегічного курсу держави в інформаційній сфері та управління цією сферою на рівні правового регулювання з метою надання громадянам належного доступу до інформації, посилення можливостей і забезпечення засобів її ефективного використання, зміцнення безпеки, сприяння захисту інформаційних ресурсів, міжнародному співробітництву в даній сфері, входження України у світовий інформаційний простір на рівноправній основі.

Ключові слова: контрпропаганда, пропаганда, інформаційна війна, інформаційна політика, маніпулювання, інформаційна безпека, національні інтереси, інтернет-мережа, інформаційний простір.

Постановка проблеми. Сьогодні Україна переходить від індустріального суспільства до інформаційного, впроваджуючи цифрові стандарти розвитку. На сучасному етапі інформаційна політика України здійснюється в умовах, коли концепція інформаційного суверенітету перебуває на стадії формування. Водночас інформаційна галузь належить до стратегічних інтересів будь-якої країни й потребує особливої уваги, тому на сьогодні дослідження теми державної інформаційної політики як важеля впливу на відбиття загроз безпеки в інформаційному полі країни є актуальним. Інформаційна політика встановлює умови, за яких реалізуються всі управлінські рішення і політична діяльність. Інформаційна політика держави забезпечує розумну концептуальну основу для вивчення безлічі проблем на загальнодержавному та регіональному рівнях. У числі пріоритетних завдань державної інформаційної політики має бути створення сприятливих умов для формування, розвитку, модернізації і використання

національних інформаційних ресурсів, інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури та технологій. Загрози гібридних війн вимагають особливих зусиль з боку державних інституцій з метою активізації міжнародної співпраці у сфері безпеки. У сучасному соціумі базовим елементом гібридної війни є дії латентних сил, які виникають безпосередньо з ініціативи та фінансової підтримки представників різних держав. Динаміка міжнародних відносин засвідчує той факт, що сьогодні важливо переходити до комплексної системи безпеки, що в змозі мінімізувати інформаційний тероризм, кібервійни та кіберзлочинність. Вагомою складовою частиною в такій системі є інформаційна політика держави, що спрямована на ці питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи дослідження пропаганди та контрпропаганди окреслюються працями вчених, які вивчали це питання більш широко, в контексті інформаційних гібридних війн, маніпулятивних

технологій, формування інформаційної політики у цьому контексті. Сюди варто віднести роботи таких вчених, як В. Зеленін, Н. Кононенко, О. Мильченко, Л. Нагорна, Б. Парахноський, Г. Почепцов, О. Розумний, О. Стяжкіна, Г. Яворська.

Окрім напрацювань західних дослідників (М. Бонд, С. Вільямсон, Ф. Гоффман, М. Галетті, Р. Джонсон, Дж. Кеннет, М. Кофман, Д. Ласіка, Т. МакКалло, М. Роянські, О. Фридман), до наукового дискурсу інформаційної війни, з огляду на реальну загрозу суспільству, активно долучилася низка вітчизняних дослідників: Т. Андрієвський, А. Близнюк, С. Бондаренко, І. Ветринський, М. Гетьманчук, В. Горбулін, О. Дарморіз, Н. Дев'ятко, А. Ділай, Д. Дубов, М. Єнін, Ю. Канарський, Н. Карпчук, О. Комарчук, Л. Компанцева, О. Курбан, В. Курило, О. Литвиненко, В. Ліпкан, Є. Магда, А. Мельниченко, С. Савченко, Л. Смола, В. Петрик та ін. Значна увага у їх працях приділяється питанню інформаційних впливів, аналізу методів та психологічних прийомів російської пропаганди в українському інформаційному просторі.

Вагому роль у вивченні окресленої проблематики мають також фундаментальні праці з вивчення інформаційно-комунікативних мереж, засобів зв'язку, технологічної складової, загалом комунікативного простору як «м'якої сили»: П. Бурдье, Дж. Грюніг, Р. Еман, Дж. Кінн, П. Лазарсфельд, Дж. Лалл, Р. Мертон, Дж. Най, М. Прайс, Е. Тоффлер, Дж. Футс, Р. Харріс.

Постановка завдання. Метою роботи є з'ясування ролі і сутності пропаганди та контрпропаганди як дієвих інструментів інформаційної війни в контексті державної інформаційної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформація та інформаційні технології породили явища, що беруться на озброєння як інструменти впливів та досягнення коротко- та довгострокових цілей різними суб'єктами цих впливів (держава, корпорації, інші організації тощо). Інформаційні впливи на доволі широкі аудиторії пов'язуються, найперше, з масовим суспільством та масовою свідомістю, психологічним та нейролінгвістичним програмуванням та низкою інших аспектів. Глобальним феноменом інформаційного суспільства стали інформаційні війни як вид сучасного протистояння у різних сферах, де головну роль відіграє трансляція інформаційних конструктів, меседжів, наративів, що споживаються суспільствами. У контексті розгортання та перебігу інформаційних війн одними з дієвих

поширених інструментів є контрпропаганда, яка тісно пов'язана і застосовується у відповідь на пропагандивну діяльність. Аналітики і теоретики вважають контрпропаганду продовженням пропаганди, але з протилежним значенням. Відтак теоретичне дослідження контрпропаганди варто почати з вивчення поняття пропаганди.

Пропаганда в своїй основі здійснюється за допомогою діяльності масової комунікації, за формою має вигляд переконливого впливу, проте, по суті, актуалізується в основному за допомогою застосування психологічного методу навіювання, що зводиться до безпосереднього прищеплення тих чи інших психічних станів від однієї особи – іншій, що відбувається без участі волі сприймаючої особи і нерідко навіть без ясного усвідомлення.

Масова інформація є засобом актуалізації як пропаганди, так і навіювання, однак для пропаганди інформація є способом передачі смислів, в той час як для навіювання – це спосіб впливу на сприйняття цих смислів. Пропаганда орієнтована на зміну і формування соціальних процесів в цілому, в той час як навіювання є індивідуальним психічним процесом.

На наш погляд, під пропагандою доцільно розуміти політично мотивований інформаційно-психологічний вплив на емоційно-вольову сферу масової свідомості, за допомогою якого впроваджуються політичні ідеї, погляди, установки і формується політична поведінка. Основною психологічною метою пропаганди є вплив на систему ідейних, громадських і політичних установок людей, яку можна змінити шляхом формування нових установок або через посилення (ослаблення) вже існуючих.

Основні елементи процесу пропаганди: її суб'єкт (соціальна група, інтереси якої виражає пропаганда), зміст, форми і методи, засоби чи канали пропаганди (радіо, телебачення, друковані, система лекційної пропаганди і т.д.), об'єкт (аудиторія чи соціальні спільноти, яким адресована пропаганда). Вирішальним для розуміння процесу пропаганди є соціальні інтереси її суб'єкта, їхнє співвідношення з інтересами суспільства в цілому та окремих груп, до яких вона звернена. Це визначає її зміст і впливає на вибір форм, методів і засобів пропаганди [6, с. 72].

Пропаганда виступає як поширення знань, які формують фундаментальні основи світоглядних установок, прийнятних з точки зору діючих політичних суб'єктів. Особливістю пропаганди є те, що результати її впливу повинні проявитися через

якийсь проміжок часу, і пропагандистська інформація завжди подається через призму інтересів певних соціальних груп, тобто через ідеологічну призму [2, с. 140].

Контрпропаганда – це інформаційний вплив, спрямований на зниження значення цінностей, пропагованих з позицій ідеологій, далеких від панівних. У кінцевому підсумку і пропаганда, і контрпропаганда спрямовані на формування у масовій аудиторії певного стилю мислення і подальшої поведінки.

Поняття «контрпропаганда» вживається в сучасному суспільно-політичному дискурсі не настільки активно, його замінило слово «маніпуляція», оскільки, варто визнати, контрпропаганда набуває в сучасному суспільстві прихованих форм. Також змістово контрпропаганда відповідає поняттю інформаційної політики держави, що окреслює цілеспрямовану діяльність, направлену у різні сфери буття суспільства. Останнім часом найбільшого розвитку у цьому аспекті набуло поняття стратегічних комунікацій як системної комунікації, орієнтованої на встановлення довгострокових взаємозв'язків між державами, урядовими і неурядовими організаціями, різними аудиторіями, які допомагають досягати відповідних цілей. Відповідно, сутнісний зміст контрпропаганди, як і пропаганди, включається до більш сучасного інструментарію розуміння системних зв'язків інформаційно-комунікативних процесів внутрішньої і зовнішньої політики, міжнародних зв'язків, управлінської діяльності тощо [7, с. 73].

І пропаганда, і контрпропаганда – зброя інформаційно-психологічних війн, тобто протиборства сторін, «яке виникає через конфлікт інтересів і здійснюється шляхом навмисного впливу на свідомість супротивника (народу, колективу або окремої особи) для його когнітивного придушення і / або підпорядкування, а також за допомогою використання заходів інформаційно-психологічного захисту від такого впливу» [10, с. 329].

Сутність контрпропаганди – це активні дії, що розкривають облудність пропаганди опонентів, які поширюють негативно критичну інформацію. Головні принципи контрпропаганди – наступальність і послідовність. Завданням контрпропаганди є формування стійкої громадської думки і імунітету до пропаганди суб'єктів, що поширюють негативно критичну інформацію.

На думку А. Баровської, пропаганда – це систематична діяльність, що передбачає формування потрібного сприйняття аудиторією наданого їй повідомлення, маніпулювання процесом

роздумів, спрямовування поведінки аудиторії в напрямку, вигідному пропагандисту. Провідною задачею пропаганди є вплив на систему ідейних, суспільних та політичних установок людини. Вплив на цю систему може відбуватися шляхом формування нових установок, посилення або послаблення наявних. Інформація, як правило, подається у такий спосіб, щоб отримувач бажав переповісти її далі. Відмінність пропаганди від інших інформаційних процесів полягає в інтерпретаційному та емоційно забарвленому характері даних, що містить відповідне повідомлення. Задана інтерпретація позбавляє людину необхідності (та по суті й можливості) доходити власних висновків щодо наведених фактів [1, с. 60].

Теоретичний дискурс інформаційної війни відноситься до сукупності організаційних механізмів та операцій з управління та використання інформації, спрямованої на отримання оперативної переваги над ворогом. Одним із важливих аспектів появи гібридних інформаційних війн стає фактор глобалізації, який дає можливість використовувати у військових цілях різні форми боротьби одночасно, такі як: протистояння в кіберпросторі, економічні санкції, інформаційні війни, які було неможливо використовувати в минулі часи. Саме завдяки розвитку процесів глобалізації формуються зручні умови для ведення гібридних воєн, вони відповідають таким ознакам як: мультимодальні, при якій війна ведеться за допомогою безлічі важелів тиску, де використовується інформаційне, економічне, політичне, психологічне і т.д. вплив на супротивника. Також в якості інструментів застосовують дезінформацію, дезорієнтацію, використання інструментів економічної блокади, підрив авторитету владних структур.

На законодавчому рівні функціонування контрпропаганди за своєю сутністю включається в систему законодавчо-нормативного забезпечення і вирішення питань, пов'язаних з питанням інформаційної та кібербезпеки, інформаційної політики та інших, дотичних питань, направлених на упередження та протидію деструктивним впливам в інформаційному просторі та національній безпеці держави в цілому.

Інформаційна війна найтіснішим способом пов'язується як із пропагандою, так і контрпропагандою. Вони здійснюються шляхом інформаційно-психологічного впливу на свідомість громадян, метою якої є зміна світогляду, системи цінностей, моделі поведінки, розмивання культурних, моральних, духовних цінностей, нав'язування чужої культури, вкидання і фальсифікації інформації [12, с. 216].

Дослідники по-різному визначають інструментарій інформаційної війни. Гібридні атаки є системою інформаційно-пропагандистських та психологічних заходів, що проводяться із застосуванням засобів масової інформації, культури, мистецтва та інших засобів протягом тривалого часу. Також можна говорити про симбіоз «м'якої сили» і «жорсткої сили», де «м'яку силу» може використовувати будь-яка держава, оскільки вона включає в себе власну культуру, політичну ідеологію, і зовнішню політику [5, с. 55].

Найбільш ефективними інформаційної війни є пропаганда, дезінформація і кібератаки. Пропаганду можна назвати відносно безпечним методом спотворення інформаційного поля, але вкрай ефективним при роботі на перспективу. Завдяки систематичному трансляванню і нав'язуванню своїх меседжів, ідей та цінностей однією країною відбувається розмивання і втрата культурних шарів і традицій в інших країнах. Найбільш рейтингові та авторитетні новинні видавництва представляють для всього світу інформацію, пропущену через фільтри національного пріоритету. Дезінформація спрямована на більш короткострокові цілі. Основне завдання – шляхом поширення завідомо неправдивої інформації, ціллю якої є вплив на управлінські рішення і громадську думку та масову свідомість населення. Для цього активно використовуються засоби масової інформації, які, з одного боку, формують необхідне відношення громадськості, а з іншого – призводять до погіршення морально-психологічних настроїв населення, знижуючи тим самим його інформаційну стійкість та здатність опиратися деструктивним ідеям і настроям [13, с. 102].

Перевагою інформаційної війни є те, що вона не задіює будь-яких матеріальних засобів ураження і, що особливо важливо, ведеться анонімно, тому атакуюча сторона позбавляється права відобразити атаку прямими військовими методами, оскільки в цьому випадку займе позицію агресор. Інформаційна війна являє собою одну з надзвичайних загроз національній безпеці, що полягає в досягненні будь-якою державою надмірної переваги в інформаційній сфері. Такі переваги дозволяють впливати на поведінку громадян, політичну еліту, військових, дозволяє моделювати громадську думку. Неможливо однозначно визначити, чи ведеться інформаційний вплив в даний момент, так само неможливо виявити ведення інформаційних операцій. Із цього випливає, що такий вплив чітко майже не фіксується, а автори операцій залишаються невідомими. Ситуацію

з інформаційними війнами ускладнює відсутність будь-яких міжнародних юридичних і моральних норм ведення інформаційної війни [11].

Учасниками інформаційної війни можуть бути будь-які актори, починаючи від держав і державних спецслужб і закінчуючи будь-якими злочинними угрупованнями в тому числі і терористичними. Для ведення такої війни необхідні технічні засоби, низька вартість яких робить доступним інформаційні війни навіть звичайним громадянам залежно від їхніх намірів [9, с. 70].

Розглядаючи сутність інформаційної війни, необхідно вказати на те, що ця війна спрямована на громадян, усе суспільство, оскільки інформаційні технології проникають в повсякденне життя, примушуючи кожного бути сприйнятливим до нав'язуваних ідей, так щоб при цьому залишатися байдужим до інших. Небезпека інформаційних атак полягає в тому, що при їх вдалому виконанні відбувається підриг суспільства зсередини. Існує три мети інформаційної війни: контроль інформаційного простору для використання в своїх цілях; контроль за інформацією та інформаційними потоками для проведення інформаційних атак на супротивника; підвищення ефективності діяльності збройних сил за допомогою військових інформаційних функцій [4, с. 88].

Так, в умовах інформаційної війни однією з ефективних технологій є, наприклад, руйнування механізмів традиційної самоідентифікації (етнонаціональної, культурної, конфесійної тощо) шляхом розробки штучних варіантів ідентифікації, зокрема, «полікультурної ідентичності в інформаційному просторі». Найбільш універсальною технологією, яка активно використовується в процесах, пов'язаних із масовою комунікацією та впливає на колективну свідомість суспільства, є генерація та розповсюдження певних образів, оскільки сучасні суспільства мислять переважно в образних формах [2, с. 62].

Цьому можуть сприяти ряд технологій психологічного маніпулювання, знання сутності яких допоможе віднайти найбільш ефективні інструменти контрпропагандивних дій. Так само громадська думка може бути повністю або частково піддана впливу не тільки законних, прозорих методів, PR-інструментів, а й методів маніпулятивного контролю, «чорного» PR, фейкової або напів-офіційної інформації. Технології обробки людської свідомості, як правило, спираються на культурні основи, щоб ефективно впливати на поведінку людини. У контексті інформаційної війни, спричиненої розвитком інформаційно-кому-

нікаційних технологій, потенціал формування інформаційної політики держав та стратегічних комунікацій за допомогою контрпропаганди зростає через те, що багато країн надають важливого значення інформаційній безпеці та боротьбі з фейковою і недостовірною інформацією у власних інформаційних просторах [3, с. 34].

Мета негативної деструктивної пропаганди – розпалювання ворожнечі та конфліктів у суспільстві. Це роз'єднує соціум, завдяки чому він підпорядковується волі пропагандистів, які з легкістю можуть маніпулювати масами в своїх інтересах. Протистояння інформаційній війні та дезінформації у країнах ЄС здійснюється в межах побудови відповідної системи стратегічних комунікацій, що виступають найбільш дієвими інструментом для досягнення цілей захисту інформаційного простору та інформаційної безпеки. У листопаді 2016 р. Європейський парламент схвалив резолюцію під назвою «Стратегічні комунікації ЄС як протидія пропаганді третіх сторін» (EU strategic communication to counteract propaganda against it by third parties). У цьому документі серед загроз називаються, зокрема, російські ЗМІ: окремо згадуються телеканал RT, агентство Sputnik, а також фонд «Руський мир» і Росспівробітництво. У документі міститься заклик до розширення повноважень СтратКом-Сходу і перетворення його у повноцінний Департамент Європейської служби зовнішніх справ. З вересня 2017 р. у Фінляндії розпочав роботу Європейський центр протидії гібридним загрозам (The European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats).

В Україні відповідно до Указу Президента № 106/2021 від 19 березня 2021 р. створено Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони. Головною метою Центру є проти-

дія поточним і прогнозованим загрозам національній безпеці та національним інтересам України в інформаційній сфері, забезпечення інформаційної безпеки України, ефективна протидія пропаганді, деструктивним дезінформаційним впливам та кампаніям, недопущення маніпулювання громадською думкою [15].

Висновки. Гібридна війна, що стала найбільшим комплексним викликом глобалізованих суспільств, включає в себе широкий спектр фінансово-економічних, військово-стратегічних, соціально-політичних, культурно-історичних складових частин у тому числі й інформаційну та кібервійну. Одним із ключових компонентів гібридної війни є вторгнення в інформаційно-комунікаційний простір певної країни з метою придушення опору та формування політичного стану, узгодженого з інтересами агресора. Для цього використовуються найрізноманітніші інструменти маніпулювання громадською думкою, найпоширенішим з яких є цілеспрямована пропаганда. Із метою вибудування стратегії протидії в інформаційній війні необхідно активно послуговуватися досвідом країн ЄС у протистоянні дезінформаційним потокам. Загальнодержавна стратегія інформаційної політики повинна передбачати використання багаторівневого і комплексного підходу, при цьому приділяючи увагу таким показниками, як розвиток інформаційної інфраструктури, індустрії переробки інформації, дотримання прав і свобод громадян в інформаційному суспільстві. Інформаційна могутність держави як один із засобів реалізації її національних інтересів у сучасному світі виходить на перший план порівняно, зокрема, з економічним і військовим компонентами внутрішньої та зовнішньої політики держави.

Список літератури:

1. Баровська А.В. Стратегічні комунікації vs пропаганда та контрпропаганда. *Інформаційне суспільство в Україні: стан, проблеми, перспективи* : Матеріали щорічної науково-практичної конференції за міжнародною участю «Дні інформаційного суспільства-2015», Київ, 19-20 травня 2015 р. / Упоряд.: М. Малюга ; за заг. ред. д. держ. упр., проф. Н.В. Грицяк. «Видавництво «Тезис», 2015. С. 60–63.
2. Горбань Ю.О. Інформаційна війна проти України та засоби її ведення. *Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України*. 2015. № 1. С. 136–141.
3. Дарморіз О.В. Війна як концепт соціальної міфології. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2017. Вип. 18. С. 33–35.
4. Дубов Д.В. Державна інформаційна політика України в умовах гібридного миру та війни. *Стратегічні пріоритети*. 2016. № 3(40). С. 86–93
5. Куц Г.М. Пріоритетні стратегії інформаційної політики у контексті національних інтересів України: ліберальний ракурс. *політичне життя*. 2017. № 3. С. 52–58.
6. Литвиненко О.В. Спеціальні інформаційні операції та пропагандистські кампанії : монографія. Київ : Сатсанга, 2000. 222 с.
7. Лукашенко А.І. Ментальні структури агресора в інформаційній війні на прикладі російської федерації: погляд із минулого в сучасність, виклики західному суспільству. *Збірник наукових праць «Гілея»*. 2019. Вип. 144. С. 72–75.

8. Назар М.М., Мещеряков Д.С. Когнітивна карта російської пропаганди в Україні: ключові позиції. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/710506/1/Nazar%20MM%2C%20Mescheryakov%20DS.%20Kohnityvna%20karta%20rosiyskoyi%20propahandy%20v%20ukrayini%20klyuchovi%20pozytsiyi.pdf> (дата звернення: лютий 2021 р.).
9. Мисонжников Б.Я. Массмедиа как субъект ведения гибридной войны (сфера пропаганды и контрпропаганды). *Научные труды СЗИУ – филиала РАНХиГС*. 2016. Том 7. Выпуск 3(25). С. 69–75.
10. Павлов Д. Політична пропаганда: до визначення поняття. *Гілея: науковий вісник*. 2013. Вип. 79. С. 328–331.
11. Почепцов Г. Гибридно-информационная война и роль пропаганды и контрпропаганды. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/gibridnoinformatsionnaya_voyna_i_rol_propagandy_i_kontpropagandy/ (дата звернення: лютий 2021).
12. Почепцов Г.Г. Інформаційно-політичні технології. Москва : Центр, 2003. 339 с.
13. Прокопенко Б.В. Маніпулятивні технології в інформаційній війні: проблеми захисту. *Філософія науки: традиції та інновації*/ 2017. № 1(15). С. 99–109.
14. Указ Президента України № 106/2021 від 19 березня 2021 року «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 березня 2021 року «Про створення Центру протидії дезінформації» при Раді національної безпеки і оборони України». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1062021-37421> (дата звернення: лютий 2021).

Denysiuk Zh.Z. PROPAGANDA AND COUNTERPROPAGANDA IN THE CONTEXT OF STATE INFORMATION POLICY STRATEGIES

The role of propaganda and counter-propaganda in information warfare is clarified in the work. The basic principles of information policy formation in Ukraine in the conditions of information war are investigated, characteristic features and problems of information policy and its counteraction to information aggression are defined. The results of the study prove that since the beginning of Russia's armed aggression against Ukraine and the unfolding hybrid information war, the state's information policy has changed its vectors and priorities. This was confirmed by the adoption of a number of legislative documents, which identified the external enemy of the aggressor and outlined areas for the protection of national interests. It is analyzed that one of the main tasks in the information confrontation is the formation of appropriate state counter-propaganda and information security. It is noted that in the conditions of information war it is necessary to develop a systematic approach for adequate response of state authorities to the challenges associated with information confrontation. In order to minimize the spread of manipulative propaganda influences in the national information space, the formation of practical mechanisms for implementing the country's information policy through building a system of strategic communications, as well as establishing communication with civil society and increasing the general level of media literacy. State information policy is aimed at forming a strategic course of the state in the information sphere and management of this sphere at the level of legal regulation in order to provide citizens with proper access to information, strengthen opportunities and ensure its effective use, strengthen security, promote information resources, international cooperation. sphere, Ukraine's entry into the world information space on an equal basis.

Key words: counter-propaganda, propaganda, information war, information policy, soft power, manipulation, information security, national interests, Internet, information space.